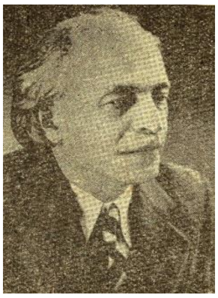

XVII. FEKETE MIHÁLY EMLÉKVERSENY
Zenta, 2019. december 8.

6. évfolyam

1. A $3\cdot3\cdot3\cdot\ldots\cdot3\cdot3$ **szorzatban** 2019 **darab** 3**-ast szorzunk meg önmagával. Mi az így kapott szorzat utolsó számjegye?**

2. Bizonyítsd be, hogy az $\left(a-b\right)ab=2019$ **egyenletnek nincs megoldása az egész számok halmazában.**

3. Kétféle téglalapunk van. Az egyik területe $24\,cm^2$**, a másiké pedig** $60\,cm^2$**. Hányféleképpen lehet ezekből összeilleszteni olyan téglalapot, amelynek területe** $84\,cm^2$ **lesz? Mekkorák lesznek az összeillesztéssel kapott téglalapok oldalai? (A téglalapok oldalainak mérőszámai természetes számok, a mértékegység pedig** cm**.)**

4. Adottak az E, F, G **és** H **pontok, rendre, az** $ABCD$ **négyzet** AB, BC, CD **és** DA **oldalain úgy, hogy** $AE=AH=CF=DG$**. Bizonyítsd be, hogy ekkor teljesül az** $EHF\angle=CFG\angle$ **egyenlőség!**

A feladatok kidolgozására 120 perc áll rendelkezésre.

Jó munkát!

XVII. FEKETE MIHÁLY EMLÉKVERSENY FELADATAINAK MEGOLDÁSAI – 6. évfolyam

1. A $3 \cdot 3 \cdot 3 \cdot \ldots \cdot 3 \cdot 3$ **szorzatban** 2019 **darab** 3**-ast szorzunk meg önmagával. Mi az így kapott szorzat utolsó számjegye?**

Megoldás: 3 többszörösei: 3, 9, 27, 81, 243, 729, 2187, 6561, és így tovább. Az utolsó számjegyek négyes ciklusban ismétlődnek. 2019 néggyel való osztásakor a maradék három, tehát a keresett szorzat és a ciklus harmadik tagjának utolsó számjegyei megegyeznek, azaz a szorzat utolsó számjegye a 7.

2. Bizonyítsd be, hogy az $(a-b)ab = 2019$ **egyenletnek nincs megoldása az egész számok halmazában.**

Megoldás: Ha a és b is páratlan, akkor különbségük páros, és ekkor az egyenlet bal oldalán levő szorzat páros. Ha a és b is páros, akkor különbségük páros, és ekkor az egyenlet bal oldalán levő szorzat páros. Ha a és b közül az egyik páros, a másik páratlan, akkor különbségük páratlan, és ekkor az egyenlet bal oldalán levő szorzat páros. Tehát az egyenlet bal oldala minden esetben páros, ezért nem lehet egyenlő 2019-cel.

3. Kétféle téglalapunk van. Az egyik területe $24\,cm^2$**, a másiké pedig** $60\,cm^2$**. Hányféleképpen lehet ezekből összeilleszteni olyan téglalapot, amelynek területe** $84\,cm^2$ **lesz? Mekkorák lesznek az összeillesztéssel kapott téglalapok oldalai? (A téglalapok oldalainak mérőszámai természetes számok, a mértékegység pedig** cm**.)**

Megoldás: A $24\,cm^2$ területű téglalap területét jelölje T_1, míg a $60\,cm^2$ területű téglalap területét T_2.

$$T_1 = 24\left(cm^2\right) = 1 \cdot 24 = 2 \cdot 12 = 3 \cdot 8 = 4 \cdot 6$$

$$T_2 = 60\left(cm^2\right) = 1 \cdot 60 = 2 \cdot 30 = 3 \cdot 20 = 4 \cdot 15 = 5 \cdot 12 = 6 \cdot 10$$

$$T_1 + T_2 = 84\left(cm^2\right)$$

$$84 = 1 \cdot 24 + 1 \cdot 60 = 1 \cdot (24 + 60) = 1 \cdot 84$$

$$84 = 2 \cdot 12 + 2 \cdot 30 = 2 \cdot (12 + 30) = 2 \cdot 42$$

$$84 = 3 \cdot 8 + 3 \cdot 20 = 3 \cdot (8 + 20) = 3 \cdot 28$$

$$84 = 4 \cdot 6 + 4 \cdot 15 = 4 \cdot (6 + 15) = 4 \cdot 21$$

$$84 = 6 \cdot 4 + 6 \cdot 10 = 6 \cdot (4 + 10) = 6 \cdot 14$$

$$84 = 12 \cdot 2 + 12 \cdot 5 = 12 \cdot (2 + 5) = 12 \cdot 7$$

Tehát hat féleképpen lehet összeillesztéssel előállítani a $84\,cm^2$ területű téglalapot. Az így előállított téglalapok oldalainak hosszúságai:

a (cm)	1	2	3	4	6	12
b (cm)	84	42	28	21	14	7

4. Adottak az *E, F, G* **és** *H* **pontok, rendre, az** *ABCD* **négyzet** *AB, BC, CD* **és** *DA* **oldalain úgy, hogy** $AE = AH = CF = DG$**. Bizonyítsd be, hogy ekkor teljesül az** $EHF\angle = CFG\angle$ **egyenlőség!**

Megoldás: Mivel az *AEH* háromszög derékszögű és egyenlő szárú, ezért $AHE\angle = 45°$. Jelöljük a $CFG\angle$-et α-val. *CFG* háromszög, és GDH háromszög egybevágó az *OSZO* tétel alapján, mivel $CF = DG$, $CG = DH$ és derékszögűek. Ez alapján $CGF\angle = 90° - \alpha$ és $GF = GH$. A $HGF\angle$ kifejezhető, mint $180° - (\alpha + 90° - \alpha)$, tehát derékszög. Az *FGH* háromszög derékszögű és egyenlő szárú, ezért $GHF\angle = 45°$. Az $FHE\angle$ kifejezhető, mint $180° - (90° - \alpha + 45° + 45°)$, tehát $EHF\angle = \alpha$, azaz $EHF\angle = CFG\angle$.